Kompetencemodel for færdighedstræning i sigmoideoskopi og ileo-koloskopi

DOPS (Direct Observation of Procedural Skills)

Dato for procedure:

Navn på uddannelsessøgende:

Navn på vejleder:

Beskrivelse af case:

Sværhedsgrad: Let / Moderat / Kompliceret

Forklaring af supervisionsniveauer anvendt ved kompetenceområde

Kolonne	**Beskrivelse**
Maksimal	Supervisor udfører størstedelen af opgaverne og giver løbende verbal vejledning.
Betydelig	Uddannelsessøgende udfører opgaver med hyppig supervision og verbal vejledning.
Minimal	Uddannelsessøgende udfører opgaver med lejlighedsvis supervision og verbal vejledning.
Kompetent	Kan udføre proceduren selvstændigt uden supervision.
NA	Ikke relevant for den aktuelle procedure.

PRÆ-PROCEDURE

Kompetenceområde	**Maksimal**	**Betydelig**	**Minimal**	**Kompetent**	**NA**
Indikation					
Risikovurdering					
Bekræfter samtykke					
Forberedelse inkl. værnemidler					
Udstyrstjek					
Monitorering					
Sedation					

PROCEDURE

Kompetenceområde	**Maksimal**	**Betydelig**	**Minimal**	**Kompetent**	**NA**
Håndtering af skop					
Tip-kontrol					
Luftstyring					
Proaktiv problemløsning					
Loop-håndtering					
Patientkomfort					
Tempo og fremdrift					
Visualisering					

HÅNDTERING AF FUND

Kompetenceområde	
Genkendelse	
Håndtering	
Komplikationer	

POST-PROCEDURE

Kompetenceområde	
Rapportskrivning	
Behandlingsplan	
Kommentarer	

ENTS (endoscopy non-technical skills)

Kompetenceområde	**Maksimal**	**Betydelig**	**Minimal**	**Kompetent**	**NA**
Kommunikation og teamwork					
Situationsbevidsthed					
Lederskab					
Dømmekraft og beslutningstagning					

LÆRINGSMÅL

Læringsmål for næste case
1.
2.
3.

OVERORDNET SUPERVISIONSNIVEAU

	Maksimal	**Betydelig**	**Minimal**	**Kompetent**	**NA**
Sæt kryds i passende kategori					

DOPS-DESKRIPTORER

PRÆ-PROCEDURE

Indikation

- Vurderer om proceduren er passende og overvejer mulige alternativer.

Risikovurdering

- Vurderer komorbiditet inkl. medicin.
- Vurderer procedure-relaterede risici relevante for patienten.
- Iværksætter passende tiltag for at minimere risici.

Bekræfter samtykke

- Tidligt i uddannelsen bør samtykkeprocessen overvåges af vejleder.
- Ved summativ DOPS skal processen observeres og vurderes.
- Giver fuld og korrekt forklaring af proceduren inkl. proportionelle risici og konsekvenser.
- Undgår brug af jargon.
- Undgår at skabe unødig bekymring.
- Giver patienten mulighed for at stille spørgsmål.
- Udviser passende verbal og non-verbal adfærd.
- Respekterer patientens synspunkter og bekymringer.

Forberedelse

- Sikrer at præ-procedure tjek værnemidler efter lokale retningslinjer.
- Sikrer at alt assisterende personale er orienteret om casen.
- Sikrer at medicin og tilbehør til proceduren er tilgængeligt.

Udstyrstjek

- Sikrer at det tilgængelige skop er passende for patient og indikation.
- Sikrer at endoskopet fungerer normalt før insertion.

Monitorering

- Sikrer passende monitorering af iltmætning og vitale værdier før proceduren.
- Iværksætter passende tiltag ved suboptimale værdier.
- Udviser opmærksomhed på monitorering gennem hele proceduren.

Sedation

- Anlægger og sikrer IV-adgang når indiceret.
- Anvender passende topikal anæstesi.
- Anvender sedation/analgesi efter gældende retningslinjer og patientens fysiologi.
- Medicindoser dobbelttjekkes med personalet.
- Anvender lattergas (Entonox) korrekt, når relevant.

PROCEDURE

Håndtering af skop

- God kontrol af skophoved og skaft.
- Angulationshjul anvendes korrekt med venstre hånd.
- Kan anvende alle skopfunktioner (knapper/biopsikanal) uden at miste stabilitet.
- Minimerer ekstern looping.

Tip-kontrol

Integreret teknik:

- Kombinerer tip- og torque-styring for præcis kontrol.

Enkelte komponenter:

- Tip-styring: Undgår unødvendig mucosakontakt og opretholder luminalt udsyn.
- Torque-styring: Kontrolleret rotation af skopet med højre hånd/fingre.
- Luminal bevidsthed: Identificerer korrekt luminal retning og undgår "red-outs".

Luftstyring

- Anvender insufflation og sug korrekt for at undgå overdistension og samtidig bevare udsyn.

Proaktiv problemløsning

- Forudser udfordringer (fx fleksurer, loops).
- Anvender passende teknikker for at forebygge problemer og minimere ubehag.
- Tidlig erkendelse af tekniske udfordringer.
- Kan forklare og demonstrere en logisk strategi for problemløsning.
- Skifter strategi tidligt, hvis fremdrift mangler.

Loop-håndtering

- Anvender passende teknikker (tip/torque, tilbagetrækning, positionering) for at minimere loops.
- Tidlig erkendelse af loop-dannelse.
- Kender teknikker til loop-opløsning.
- Opløser loops så tidligt som muligt for at minimere ubehag.
- Kan fortsætte med skop med loop, når nødvendigt, med bevidsthed om ubehag og risici.

Tempo og fremdrift

- Tager tilstrækkelig tid til optimal mucosavisualisering.
- Justerer hastighed for at undgå loops og problemer.
- Kan gennemføre insertion og tilbagetrækning i passende tempo.
- Undersøgelsens omfang er passende for indikationen.

Patientkomfort

- Kontinuerlig opmærksomhed på patientens ubehag og årsager.
- Anvender logiske strategier til at minimere ubehag.
- Kan løse de fleste smerterelaterede problemer med teknik frem for medicin.
- Eskalerer analgesi når nødvendigt.

Visualisering

- Undersøger rektum og perineum/stoma for kontraindikationer.
- Rettidig brug af skylning og vandirrigation.
- Anvender positionsskift for at optimere udsyn.

- Opretholder optimalt luminalt udsyn.
- Anvender mucosaskylning og sug for at undgå blind spots (fx cøkum, fleksurer, rektosigmoid).
- Retroversion i rektum udføres for fuld visualisering — eller begrundelse gives hvis ikke muligt.
- Genkender anatomiske kendetegn (appendiksåbning, ileocøkalvalv, tri-radiate fold, anastomose/neo-terminal ileum).
- Fotodokumenterer relevante fund og kendetegn.

HÅNDTERING AF FUND

Genkendelse

- Hurtig og præcis vurdering af normale og abnorme fund.
- Passende brug af teknikker til vurdeing af mucosa inkl. narrow-band-imaging (NBI)

Håndtering

- Tager relevante biopsier.
- Udfører passende terapi/interventioner når indiceret (inkl. ingen intervention).
- Vurderer slimhinde for inflammation inkl. brug af The endoscopic Mayo Score ved ulcerøs colitis.
- Vurderer divertikler ift. påpasselighed og risiko for perforation samt for tegn på divertikulitis.
- Opmærksom på perianale forhold inkl. evt. fistler

Komplikationer

- Minimerer risiko for komplikationer.
- Hurtig erkendelse af komplikationer under og efter proceduren.
- Håndterer komplikationer sikkert.

POST-PROCEDURE

Rapportskrivning

- Fuld og præcis beskrivelse af procedure og fund.
- Undersøgelsens omfang dokumenteres og understøttes af billeder/video.
- Anvender relevante scoringssystemer.

Behandlingsplan

- Angiver passende plan inkl. medicin, videre udredning og ansvar for opfølgning.

ENTS (endoscopy non-technical skills)

Kommunikation og teamwork

- Klar kommunikation med personale.
- Videregiver og modtager information rettidigt.
- Sikrer fælles forståelse af casen.
- Sætter patientens sikkerhed og komfort i centrum.
- Klar kommunikation af fund og plan til patient/pårørende.

Situationsbevidsthed

- Respekt for privatliv og værdighed.
- Kontinuerlig vurdering af patientens tilstand.
- Undgår distraktioner og bevarer fokus.
- Overvåger ændringer i skopopsætning.

Lederskab

- Tilpasser støtte og undervisning til teamet.
- Overholder protokoller og god klinisk praksis.
- Bevarer ro under pres og anvender ressourcer effektivt.

Dømmekraft og beslutningstagning

- Overvejer muligheder og risici.
- Kommunikerer beslutninger tydeligt før handling.
- Evaluerer udfald og håndtering af problemer.
- Reflekterer og forbedrer praksis.